

УДК 378.04

В. Болілий,

к. фіз.-мат.н., доцент кафедри інформатики
Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка,

e-mail: basilb@kspu.kr.ua,

В. Копотій,

викладач кафедри інформатики
Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка,
м. Кропивницький
e-mail: vkopotiy@kspu.kr.ua

ІНТЕГРАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УНІВЕРСИТЕТУ В ГЛОБАЛЬНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

Процеси глобалізації поступово охоплюють увесь світ, усі сфери життя суспільства, зокрема, і освіти. Зараз активно формується глобальний або світовий освітній простір, що об'єднує регіональні та національні простори. Навчальні заклади України розбудовують власні інформаційні освітні ресурси, котрі зливаються у вітчизняний освітній простір, поступова інтеграція якого спочатку до європейського, а потім, і до світового освітнього простору є важливим стратегічним завданням освітян країни.

Глобалізація освітнього простору характеризується такими тенденціями [4; 5]:

- загальнодоступність високоякісної освіти для усього населення;
- поширення та поглиблення міжнародної співпраці у галузі освіти;
- гуманітаризація освіти, збільшення навчальних дисциплін орієнтованих на вивчення людини і суспільства, а саме, політології, психології, соціології, культурології, екології, ергономіки, економіки тощо;
- інформатизація освіти, яка призводить до формування глобального інформаційного *освітнього простору*;
- збереження національних і культурних традицій країн у поєднанні із значними нововведеннями й технічними інноваціями сприяє утворенню полікультурного наднаціонального освітнього простору.

Як видно із вищезазначених тенденцій глобалізація освіти та інтеграція вітчизняної освітньої системи до світової здійснюється одночасно по різним напрямкам. У даній роботі представляється досвід інформатизації освітнього процесу, розбудови інформаційної інфраструктури Кіровоградського державного педагогічного університету

імені Володимира Винниченка (КДПУ), а саме, інформаційного освітнього простору університету [3] як шлях до інтеграції у вітчизняний та світовий освітній простір.

На листопад 2016 року інформаційна інфраструктура КДПУ або *інформаційний освітній простір* (ІОП) [3; 4] університету включає такі ресурси:

- <http://www.kspu.kr.ua/> – сайт Кіровоградського державного педагогічного університету;
- <http://mail.kspu.kr.ua/> – поштовий сервіс;
- <http://wiki.kspu.kr.ua/> – вікі-сайт *Вікі-КДПУ*;
- <http://testing.wiki.kspu.kr.ua/> – вікі-сайт для тестування *Вікі Тести*;
- <http://moodle.kspu.kr.ua/> – система управління навчанням *Moodle-КДПУ*;
- <http://owncloud.kspu.kr.ua/> – хмарне сховище *Хмарка-КДПУ*;
- <http://library.kspu.kr.ua> – бібліотека КДПУ;
- <http://dspace.kspu.kr.ua/jsru/> – інституційний репозитарій (архів) наукових публікацій;
- http://irbis.kspu.kr.ua/cgi-bin/irbis64r_11/cgiirbis_64.exe?lng=uk&c21com=f&i21dbn=bd2&p21dbn=bd2 – *Ірбіс* електронний каталог бібліотеки КД-ПУ;
- <http://webinar.kspu.kr.ua/> – сервіс вебінарів та веб-конференцій.

Агрегатором є *веб-сайт КДПУ*, що містить посиланням на усі сервіси, які входять до інформаційного освітнього простору КДПУ. Сайт працює у двомовному варіанті, більшість текстів з української мови перекладені на англійську (рис. 1).

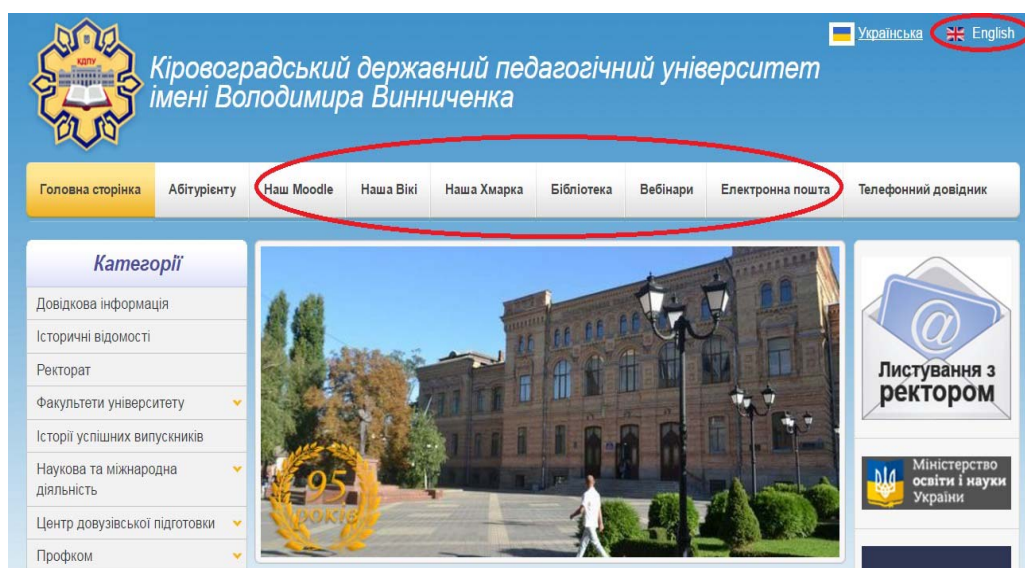

Рисунок 1. Сайт КДПУ

Каталог LDAP (Lightweight Directory Access Protocol) використовується для функціонування єдиної системи автентифікації користувачів і надає авторизований доступ до таких ресурсів: поштовий сервіс, Вікі-КДПУ, вікі-сайт для тестування «Вікі», Moodle-КДПУ, Хмарка-КДПУ, Вебіари КДПУ, інституційний репозитарій та «Ірбіс» електронний каталог бібліотеки.

Для долучення навчально-методичних матеріалів до вітчизняного освітнього

простору та сумісної роботи над ними в університеті працює *Вікі-КДПУ* на базі MediaWiki. Вісім років успішної діяльності цього ресурсу висвітлено у різних публікаціях [1; 2]. Інформація, що розміщена на *Вікі-КДПУ* є відкритою й доступною для співпраці.

Для обміну, розповсюдження і збереження інформаційних даних широко використовуються у світовій практиці хмарні сервіси та сховища. *Хмарка-КДПУ* представляє собою хмарний сервіс на вільно розповсюджуваній платформі *OwnCloud*, який долучається до інформаційного освітнього простору як сховище файлів у текстових форматах (PDF, DOC або ODF), презентацій, ілюстрацій, фотографій, аудіо, відео тощо.

Серед різних сайтів та ресурсів особливе місце посідають такі, що надають можливість формувати електронні навчальні курси. Такі курси роблять освітній процес відкритим, а навчальні матеріали доступними у будь-який час і з будь-якого місця, де є інтернет. Завдяки цим ресурсам вища освіта стає більш якісною та масовою. У Кіровоградському педуніверситеті для створення електронних навчальних курсів розгорнуто на платформі MOODLE сайт *Moodle-КДПУ*, а відкриті курси публікують на *Вікі-КДПУ* залучаючи для збереження файлів *Хмарку-КДПУ* та «*Вікі Тести*» для проведення тестування.

Сучасні інформаційно-комунікаційні технології сприяють виникненню нових способів спілкування й обміну даними між учасниками освітнього процесу із усього світу. Серед таких засобів виділяються сервіси для проведення вебінарів та веб-конференцій, на базі яких відбувається більшість міжнародних наукових конференцій і семінарів. Із вересня 2015 року в педуніверситеті функціонує веб-сайт «*Вебінари КДПУ*», основним компонентом якого став продукт *BigBlueButton*.

Мабуть найпотужнішими сучасними інформаційними ресурсами є електронні бібліотеки та репозитарії. У КДПУ цей вимір заповнює веб-ресурс «*Бібліотека КДПУ*», що задовольняє інформаційні потреби користувачів такими інструментами: віртуальна довідкова служба; «*Електронна доставка документів (ЕДД)*» (користувач може замовити, а потім отримати електронну копію друкованого видання із фондів бібліотеки через інтернет). Серед «*Електронних ресурсів*» бібліотеки найбільш популярними є: «*Електронний каталог*», який працює на основі системи «*Ірбіс*» і надає інформацію про різні книги та періодичні видання через мережу інтернет; «*Інституційний репозитарій eKSPUIR*» – відкритий електронний архів, що накопичує, зберігає, розповсюджує та забезпечує довготривалий, постійний, онлайнвий доступ до матеріалів наукового, освітнього та навчально-методичного призначення.

Рисунок 2. Схема інформаційного освітнього простору КДПУ

У Кіровоградському педуніверситеті ведеться активна діяльність по інтеграції університетського інформаційного освітнього простору (рис. 2) до вітчизняного освітнього простору, європейського і світового. Викладачі та студенти КДПУ, утворюючи різні навчально-методичні матеріали, реалізуючи творчі й дослідницькі проекти, долучають результати через ресурси Вікі-КДПУ, Хмарка-КДПУ, Moodle-КДПУ, Вебінари КДПУ і Бібліотека КДПУ до світового інформаційного освітнього простору. Матеріали опубліковані на ресурсах у інших країнах теж помітно впливають на формування університетського освітнього простору надаючи можливість адаптувати досвід найпотужніших закордонних навчальних закладів і удосконалювати власні наробки.

Список використаних джерел

1. Болілий В.О. Відкриті вікі-курси в освітньому процесі сучасного університету / В.О. Болілий, В.В. Копотій // Наукові записки. – Випуск 9. – Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. Частина 3. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2016. – С. 151-158
2. Болілий В.О. Вікі-портал як складова відкритого освітнього середовища сучасного університету / В.О. Болілий, В.В. Копотій // Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. – Випуск 1 – 2015. – С. 1-14. – Режим доступу: <http://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/1#.VIRpG4Sli1F>
3. Болілий В.О. Інформаційно-комунікаційний простір Кіровоградського державного педагогічного університету / В.О. Болілий, В.В. Копотій // Науковий часопис НПУ імені МП Драгоманова. Серія 2: Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання. – 2015. – №. 15. – С. 126-130. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nchnpu_2_2015_15_24.Pdf
4. Засоби інформаційно-комунікаційних технологій єдиного інформаційного простору системи освіти України / [В.В.Лопінський, А.Ю.Пилипчук, М.П.Шишкіна та ін]: за наук. ред. проф. В.Ю.Бикова. – К.: Педагогічна думка, 2010. – 160 с. – Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/667/>
5. Інтеграція в європейській освітній простір: здобутки, проблеми, перспективи: Монографія / За заг. ред. Ф.Г. Ващука. – Ужгород: ЗаКДУ, 2011. – 560 с. – Режим доступу: <http://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/3717>